

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до
розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України
щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними
депутатами України Кучеренком Олексієм, Корнієнком Олександром,
Арахамією Давидом та іншими

реєстраційний номер 3896 від 17 липня 2020 року

до першого читання

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (далі – законопроєкт) Державною податковою службою України не підтримується.

2. Законопроєктом передбачається внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), якими пропонується встановити особливості оподаткування учасників процедури погашення (списання) заборгованості на умовах, визначених розділом VI¹ Закону України від 09 квітня 2015 року № 329-VIII «Про ринок природного газу» (далі – учасники), а саме:

встановити, що податок на додану вартість (далі – ПДВ) попередньо віднесений до складу податкового кредиту та/або податкових зобов'язань, не підлягає коригуванню і не змінює склад податкових зобов'язань та/або податкового кредиту на суми списаної заборгованості;

запровадити нові різниці, пов'язані із зменшенням фінансового результату до оподаткування на суму списання кредиторської заборгованості, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

встановити, що суми списаної заборгованості не є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором;

не поширювати на заборгованість, до якої застосовується механізм списання, положення статей 135, 159, 192 та пункту 5 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Зазначаємо, що законопроєкт системно пов'язаний із проєктом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» та інших законів щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (реєстр. № 3800-1 від 17.07.2020), яким пропонується, зокрема, запровадити заходи, спрямовані на погашення (списання) взаємної заборгованості між суб'єктами ринку природного газу.

Стосовно встановлення, що ПДВ попередньо віднесений до складу податкового кредиту та/або податкових зобов'язань, не підлягає коригуванню і не змінює склад податкових зобов'язань та/або податкового кредиту на суми списаної заборгованості

Реалізація запропонованих змін може призвести до того, що учасники, які не задекларували податкові зобов'язання з ПДВ під час фактичного здійснення операцій з постачання природного газу у зв'язку із застосуванням касового методу податкового обліку до таких операцій, позбавляться обов'язку визначення податкових зобов'язань з ПДВ за такими операціями в подальшому та не отримують право зменшувати податковий кредит за операціями з придбання товарів/послуг, що були використані в операціях з постачання природного газу, за якими податкові зобов'язання з ПДВ не визначатимуться.

Щодо запровадження нових різниць, пов'язаних із зменшенням фінансового результату до оподаткування на суму списання кредиторської заборгованості, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності

Реалізація запропонованих змін може призвести до необґрунтованого зменшення учасниками об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, що в свою чергу призведе до втрат бюджету та сприятиме використанню платниками схем ухилення від оподаткування.

Зазначене також стосується положень законопроекту, якими пропонується не поширювати на заборгованість, до якої застосовується механізм списання, положення статей 135, 159, 192 та пункту 5 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Стосовно невизначення об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором сум списаної заборгованості учасників

Відповідно до підпункту «д» підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 Кодексу основна сума боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, є одним з різновидів доходу, отриманого платником податку як додаткове благо, та підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на загальних підставах.

Таким чином, запропоновані зміни не узгоджуються з чинними нормами підпункту «д» підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 Кодексу та призведуть до колізії в законодавстві та неоднозначного трактування норм законодавства як платниками податків, так і контролюючими органами.

Звертаємо увагу, що запропоновані законопроектом зміни є дискримінаційними відносно інших платників податків, які сумлінно виконували свої обов'язки та сплачували за спожиті обсяги природного газу.

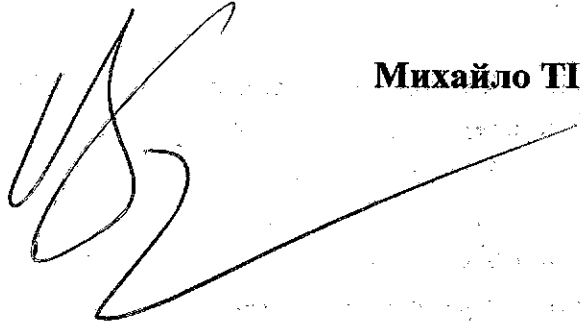
Водночас, надання переваг окремим платникам податків суперечить одному з основних принципів побудови системи оподаткування, визначеному

статтею 4 Кодексу, який передбачає рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, забезпечення однакового підходу до всіх платників податків.

Згідно з частиною першою статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Однак пропозицій щодо джерел покриття витрат бюджету до законопроекту не надано.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

Михайло ТИТАРЧУК